

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Polityki Rodzinnej

DPR-IV.055.1.2025

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2025 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870), w związku ze złożoną przez Panią petycją w sprawie realizacji przez organ właściwy świadczenia pielęgnacyjnego, przedstawiam poniżej stosowne informacje:

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

W świetle obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. przepisów przejściowych ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (art. 63), osoby, które nabyły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego za okres przed wejściem w życie tej ustawy (tj. gdy prawo do świadczenia pielęgnacyjnego powstało do dnia 31 grudnia 2023 r.), mogą kontynuować pobieranie ww. świadczenia na zasadzie zachowania do niego praw nabytych, na dotychczasowych, obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. warunkach określonych przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych, na podstawie których prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje m. in. bez możliwości podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Zatem, nabyte przez opiekuna osoby niepełnosprawnej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, na starych obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. zasadach, nie daje opiekunowi możliwości jednoczesnego wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Możliwość łączenia pobierania świadczenia pielęgnacyjnego z wykonywaniem pracy zarobkowej dotyczy tylko osób, którzy nabyli/nabędą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach.

Zgodnie z nowymi zasadami, określonymi w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom lub innym osobom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi w wieku do ukończenia 18 r. życia, bez jakichkolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

A więc, opiekun, który sprawuje opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem w wieku do 18 roku życia, chcąc pobierać świadczenie pielęgnacyjne z możliwością zarabiania, powinien zrezygnować z dotychczasowego świadczenia pielęgnacyjnego przyznanego na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. i złożyć wniosek o nowe świadczenie pielęgnacyjne na

nowych zasadach obowiązujących od 1 stycznia 2024 r., tj. z możliwością wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

O zmianach w warunkach przyznawania świadczeń opiekuńczych, które zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2024 r., gminne organy właściwe były zobowiązane do poinformowania osoby pobierającej świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna na dotychczasowych zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. - stosownie do dyspozycji wynikających w art. 63 ust 16 ustawy o świadczeniu wspierającym.

Jednocześnie należy zauważyć, że do wszystkich gminnych organów właściwych realizujących świadczenia opiekuńcze w Polsce a także wojewodów w dniu 5 września 2023 r. został również przesłany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej materiał przypominający o wchodzących w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. nowych regulacjach zawartych w ustawie o świadczeniu wspierającym oraz nałożonym na gminy w art. 63 ust. 16 ww. ustawy, obowiązku poinformowania opiekunów otrzymujących świadczenia opiekuńcze na dotychczasowych zasadach, o zmianach od 1 stycznia 2024 r. w warunkach przyznawania tych świadczeń.

Dodatkowo, informacje o nowych zasadach ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego są powszechnie dostępne dla osób zainteresowanych ubieganiem się na nowych zasadach o to świadczenie również na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/rodzina/swiadczenia-opiekuncze>

Realizacją zadań związanych ustalaniem w indywidualnych sprawach prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w oparciu o ww. regulacje prawne, zajmuje się gminny organ właściwy, czyli wójt, burmistrz, prezydent miasta lub upoważniony kierownik/pracownik ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się/pobierającej świadczenia, który rozstrzyga indywidualną sprawę w formie decyzji administracyjnej, od której stronie przysługuje odwołanie w terminie i trybie wskazanym w pouczeniu decyzji.

Organem uprawnionym i właściwym do wiążącej oceny przeprowadzonego przez organ właściwy postępowania w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego, w przypadku złożenia przez stronę odwołania od otrzymanej decyzji, jest samorządowe kolegium odwoławcze (SKO). Z kolei na decyzję SKO przysługuje jeszcze skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego (WSA), który dokonuje oceny wydanych wcześniej decyzji pod kątem ich zgodności z prawem.

Osoba, która nie zgadza się z decyzjami wydanymi w sprawie ww. świadczenia pielęgnacyjnego przez gminny organ właściwy, powinna złożyć odwołanie od takich decyzji do SKO w terminie i trybie wskazanym w ich pouczeniu i wówczas organ odwoławczy, w oparciu o całość materiału dowodowego, dokona rozstrzygnięcia, czy zaskarżone decyzje były prawidłowe.

Natomiast od decyzji wydanej w drugiej instancji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze stronie służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, którą składa się w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które wydało tę decyzję.

Jest to jedyna droga do ewentualnego wzruszenia nieostatecznych decyzji administracyjnych.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa Dział VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 227 Kodeksu postępowania administracyjnego, przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Natomiast zgodnie z art. 229 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych, w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jest wojewoda – i do wojewody należy kierować skargi dotyczące postępowania organów samorządu terytorialnego w zakresie postępowania o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie jest organem uprawnionym do wydawania wiążących rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach dotyczących prawa do świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych, nie dokonuje oceny prawidłowości wydanych przez gminne organy właściwe w tych sprawach rozstrzygnięć pod względem zasadności i zgodności z obowiązującym prawem, nie jest organem kontrolnym, ani nie posiada uprawnień do ingerowania w postępowania prowadzone przez gminne organy w sprawach świadczeń opiekuńczych.

Dorota Gierej
Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Rodzinnej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/